

Quicksan

In het kader van de Wet natuurbescherming
en Omgevingsverordening Zuid-Holland

Plangebied: Gemiva, Saturnusstraat 13, zwijndrecht

Opsteller(s): R.C.H. van Marrewijk

ecoresult
ecologisch advies en onderzoek

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland.

Colofon	
Plangebied	Gemiva, Saturnusstraat 13, Zwijndrecht
Opsteller(s)	R.C.H. van Marrewijk
Datum	30-6-2023
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20230303v01
Aantal pagina's	37
Opdrachtgever	Gemeente Zwijndrecht
Contactpersoon	M. Bode
Kwaliteitscontrole	F.A. van Meurs
Projectleider	F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Marrewijk. R.C.H. van, 2023. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland. Plangebied: Gemiva, Saturnusstraat 13, Zwijndrecht. Kenmerk: ER20230103v01. Ecoresult B.V., Alblasterdam
Ecoresult B.V. Edisonweg 10- unit 320 2952 AD Alblasterdam 078 75 184 12 info@ecoresult.nl www.ecoresult.nl	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Onderzoeksmethodiek	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Omschrijving plangebied	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Beschrijving	7
2.3	Geplande ingrepen	9
2.3.1	Omschrijving werkzaamheden	9
2.3.2	Methode uitvoering: materieel en werkwijze	9
2.3.3	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode	10
2.3.4	(Ontwerp)tekening	10
3	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden	11
3.1	Wet natuurbescherming	11
3.1.1	Natura 2000	11
3.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland	12
3.2.1	Algemeen	12
3.2.2	Beschermingscategorie 1	12
3.2.3	Beschermingscategorie 2	13
3.2.4	Beschermingscategorie 3	13
4	Beschermde houtopstanden	15
4.1	Wet natuurbescherming	15
5	Onderzoeksresultaten beschermde soorten	16
5.1	Soorten Vogelrichtlijn	16
5.1.1	Bronnenonderzoek	16
5.1.2	Verkennd veldonderzoek	16
5.1.3	Effectbeoordeling en toetsing	18
5.2	Soorten Habitatrichtlijn	19
5.2.1	Bronnenonderzoek	19
5.2.2	Verkennd veldonderzoek	19
5.2.3	Effectbeoordeling en toetsing	22
5.3	Nationaal beschermde soorten	23
5.3.1	Bronnenonderzoek	23
5.3.2	Verkennd veldonderzoek	23
5.3.3	Effectbeoordeling en toetsing	24
5.4	Invasieve exoten	24
6	Vervolgstappen	25
6.1	Algemeen	25
6.2	Beschermde gebieden	25

6.3	Beschermde soorten	25
6.4	Onderzoeksp perioden	28
6.5	Ontheffing	29
7	Conclusies	30
8	Geraadpleegde bronnen	31
8.1	Literatuur	31
8.2	Internet	31
Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied		32
Bijlage 2 - Toelichting onderzoekskader		35
Wet natuurbescherming		35
Bescherming van gebieden		35
Bescherming van soorten		35
Bescherming van houtopstanden		36
Omgevingsverordening Zuid-Holland		37

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Gemeente Zwijndrecht heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Gemiva, Saturnusstraat 13, Zwijndrecht. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen herinrichting en nieuwbouw binnen het plangebied (zie verder hoofdstuk 2.3). Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient voorliggend ecologisch onderzoek te worden geactualiseerd. De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

1.2 Doel

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige houtopstanden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (Beschermingscategorie 1, 2 en 3). In het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

1.3 Onderzoeksmethodiek

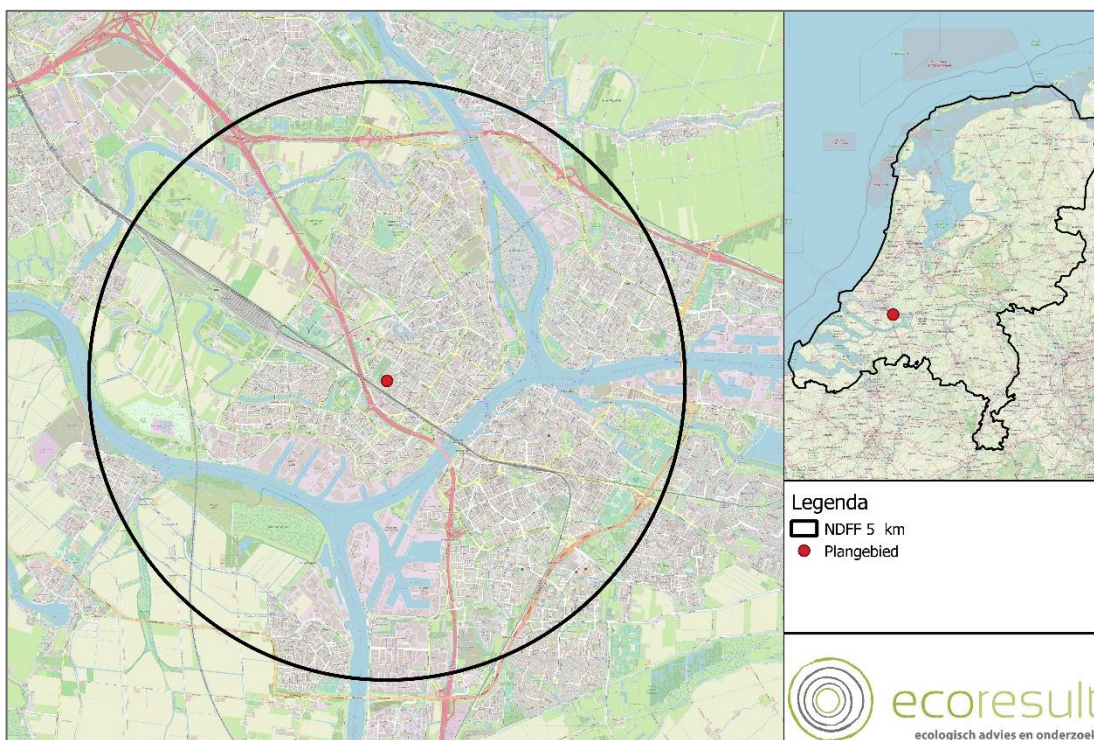
De quickscan komt tot stand door middel van een verkennend veldonderzoek en bureaustudie.

- Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 3 Maart 2023 door R.C.H. van Marrewijk, ecologisch deskundige¹ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied alsmede een zone rondom het plangebied is – daar waar nodig met hulp van een verrekijker en een zaklamp – onderzocht.
- Ten behoeve van de bureaustudie is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied tot een afstand van 5 kilometer tot het plangebied. De tabellen in hoofdstuk 5 zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF-database van de afgelopen 5 jaar in het weergegeven grid (zie Figuur 1). Daarnaast zijn indien beschikbaar de gemeentelijke natuurkaarten geraadpleegd. Op basis van het bronnenonderzoek en het aanwezige habitat

¹ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-of-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

- Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online viewers die de provincie ter beschikking heeft gesteld. Hierdoor zal in deze quickscan altijd een actueel beeld worden weergegeven van gebiedsgrenzen, doelstelling etc.

Figuur 1: Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht. De rode cirkel geeft het plangebied weer. Bron: NDFF uitvoerportaal.

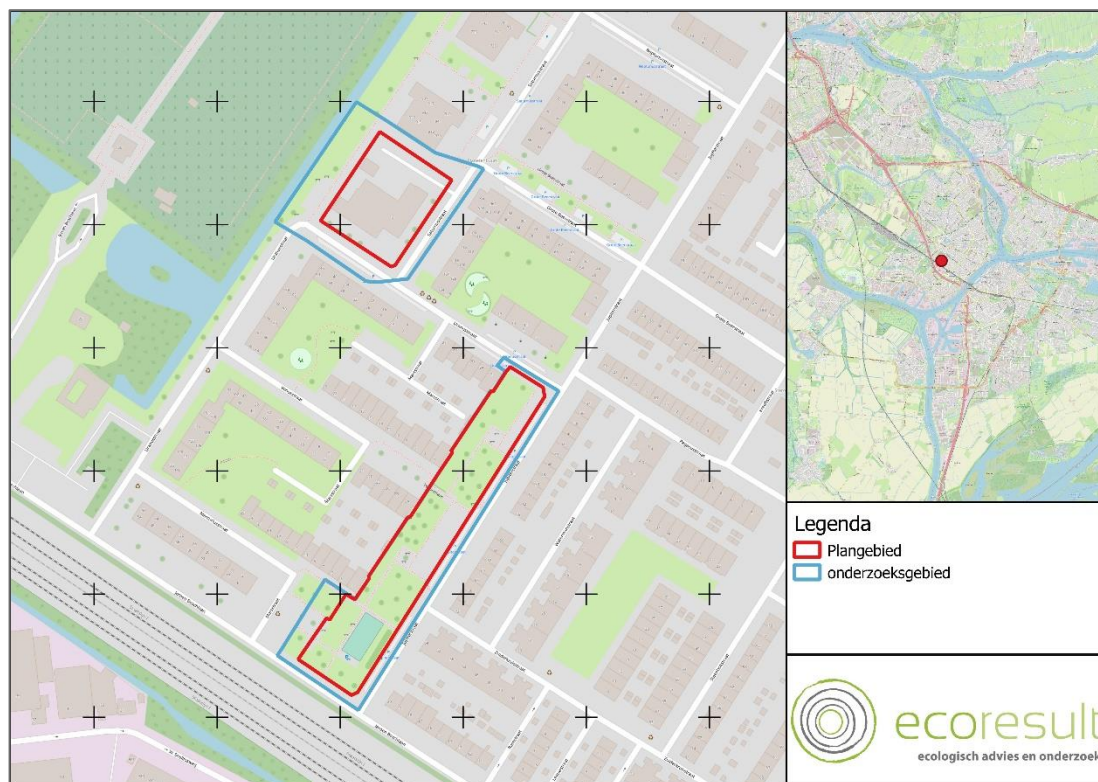
1.4 Leeswijzer

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten en houtopstanden beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk nader onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek en een beschrijving van het toetsingskader van de verschillende delen van deze quickscan.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan omvat een zorginstelling aan de Saturnusstraat, en een groenstrook langs de Jupiterstraat, in Zwijndrecht, gemeente Zwijndrecht, provincie Zuid-Holland (Figuur 2).

Figuur 2: Ligging van plangebied Gemiva, Saturnusstraat 13, Zwijndrecht (rode omlijning) en het onderzochte gebied (blauwe omlijning) voor deze quickscan. Voor regionale ligging van het plangebied, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: OpenStreetMap

2.2 Beschrijving

Het plangebied bestaat uit een zorginstelling met de daaromheen liggende tuin, en een groenstrook langs de Jupiter straat. De twee delen van het plangebied liggen op ongeveer 100 meter van elkaar.

De zorginstelling

- De zorginstelling stamt uit bouwjaar 1966².
- De bebouwing in het plangebied is opgetrokken uit baksteen. Er is een spouwmuur aanwezig. In de buitenschil zijn diverse openingen of kieren aanwezig. Boeiboorden bestaan uit Trespa, met een aluminium of ander lichtmetalen daktrim.
- Kieren in de gevel bestaan uit:
 - Stootvoegen
 - Openingen tussen diverse gebouwdelen/dilatatie voegen

² <https://bagviewer.kadaster.nl/>

- Openingen langs/tussen trespas boeiboorden en gevel
 - Willekeurige openingen van oude montage locaties.
- In de buitenschil zijn ramen aanwezig. De kozijnen en lekdorpels sluiten goed aan en er zijn geen openingen aanwezig. op delen waar de bebouwing twee verdiepingen hoog is lijkt er ruimte onder de vensterbak beschikbaar te zijn. kieren tussen vensterbank en gevel kunnen doorlopen tot de spouwmuur.
- Het dak bestaat uit een plat dak met bitumen afwerking. Aansluitingen tussen dak en gevel lijkt op diverse locaties ruimte te laten. Tussen het dak en de onderzijde van de trespas boeiboorden zijn diverse kieren aanwezig. Met namen langs en in de hoeken en op aansluitingen van verdiepingen. Ook zijn er kieren aanwezig tussen trespas platen (van 0.5 tot 1 cm)

Figuur 3: Gemiva, Saturnusstraat 13, de diverse openingen en bouwstijl. Foto: R.C.H. van Marrewijk | Ecoresult B.V.

De groenstrook

- De groenstrook ligt ten zuiden van de Saturnusstraat 13, de oppervlakte bedraagt +/- 6000 vierkante meter aan gazon, struweel en bomen doorkruist met wandelpaden
- De bebouwing in dit deel van het plangebied niet aanwezig.
- Bomen in het plangebied bestaan uit parkbomen van maximaal 10 meter hoog en maximale diameter van 30 cm.

- Struweel in het plangebied is opgebouwd uit strak onderhouden cultuurgewassen, met in het midden een drietal grotere struiken.

Figuur 4 overzicht van de groenstrook. Foto: R.C.H. van Marrewijk | Ecoresult B.V.

Voor een volledige impressie van het plangebied, zie Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied.

2.3 Geplande ingrepen

2.3.1 Omschrijving werkzaamheden

Het plangebied zal herontwikkeld worden. Dit houdt in ieder geval in:

- De sloop van de huidige bebouwing binnen het plangebied.
- Het bouwrijp maken van het plangebied.
- Het verwijderen en opschonen van het groen binnen het plangebied.
- De mogelijke bouw van nieuwe woningen

2.3.2 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

Methode uitvoering zijn nog niet bekend, dit is afhankelijk van de uitwerking van de ontwerpen, planning en omgeving. Deze is nog niet volledig bekend.

2.3.3 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Het voornemen is de werkzaamheden in 2023 te starten. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

2.3.4 (Ontwerp)tekening

De ontwerptekening van dit project is (nog) niet beschikbaar.

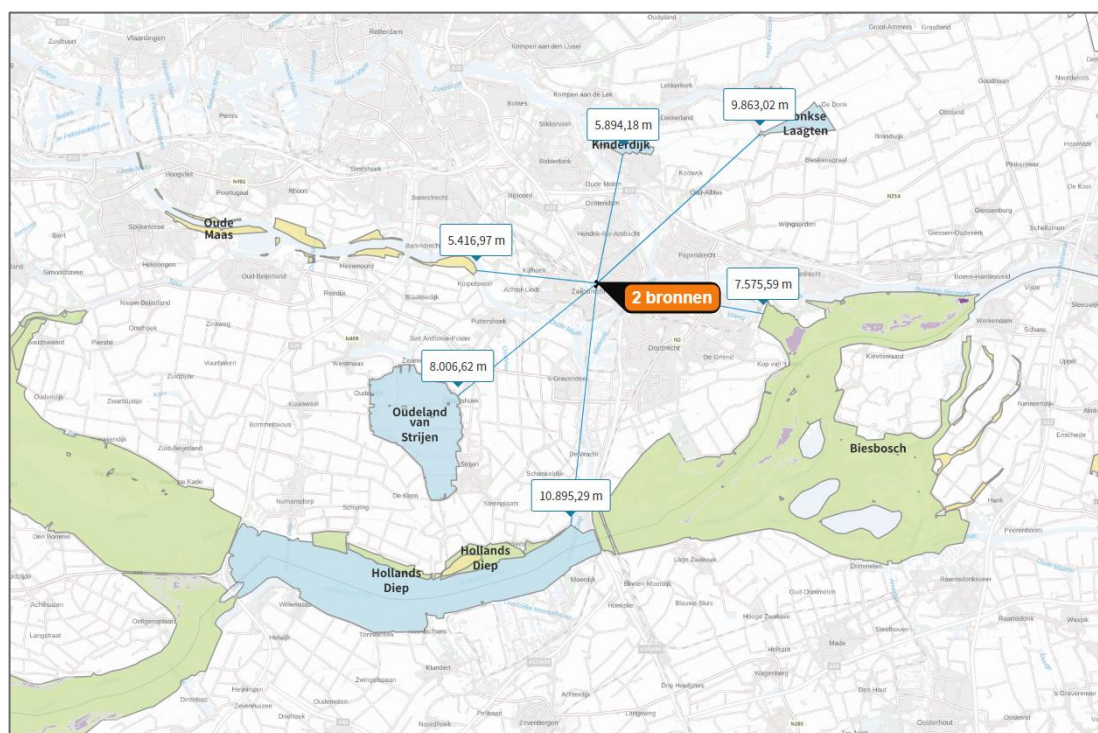
3 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

3.1 Wet natuurbescherming

3.1.1 Natura 2000

3.1.1.1 Algemeen

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Oude Maas op 5,4 kilometer ten westen van het plangebied (zie Figuur 5). Dit gebied heeft geen stikstofgevoelig habitat. De Biesbosch is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied met stikstofgevoelig habitat. Dit gebied bevindt zich op 7,5 kilometer ten oosten van het plangebied.

Figuur 5: Plangebied Gemiva, Saturnusstraat 13 (Oranje speld) en de nabijgelegen Natura 2000 gebieden (geel, groen en blauw) en stikstofgevoelig habitat (paars). Bron: AERIUS calculator versie 2022.1

3.1.1.2 Stikstof

In de aanlegfase zal er gebruik gemaakt worden van machines die stikstof uitstoten. Ook zal er sprake zijn van bouwverkeer ten bate van dit project. Als gevolg hiervan is stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jr op nabijgelegen stikstofgevoelige habitats in de omgeving en daarbij behorende negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten. Een nadere beoordeling van de aanlegfase middels de AERIUS-berekening is derhalve nodig.

In de gebruiksfase zal er uitgegaan worden van gasvrije bebouwing (geen stikstofdepositie als gevolg van gasverbranding in het gebouw zelf), maar het gebruik van het plangebied zal wel veranderen (er kan mogelijk een verkeersaantrekkende werking zijn). Een nadere beoordeling middels de AERIUS-berekening is derhalve nodig.

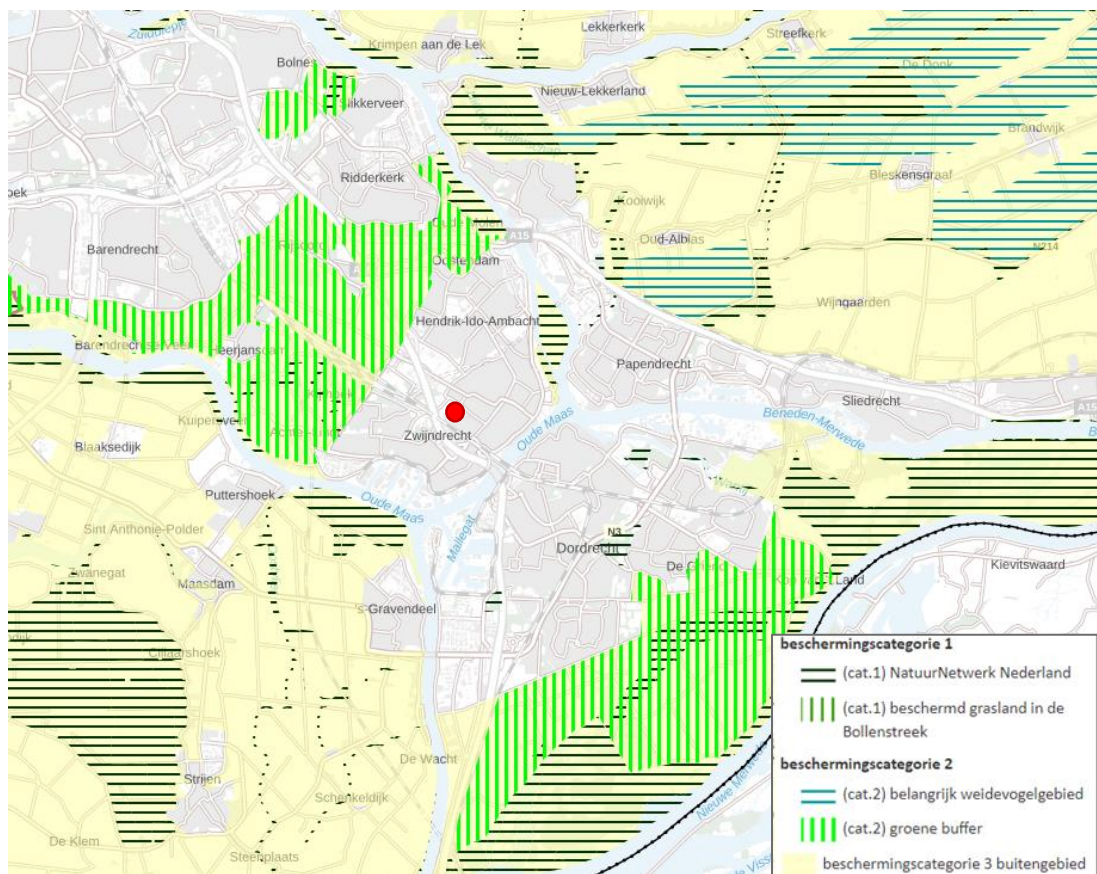
3.1.1.3 Overige verstoringvormen

Negatieve effecten als gevolg van andere verstoringvormen dan stikstofdepositie (zoals geluid, trillingen, verlichting, mechanische effecten of menselijke aanwezigheid) zijn uitgesloten wegens de grote afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

3.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

3.2.1 Algemeen

Zie Figuur 6 voor de in de omgevingsverordening van Zuid-Holland beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied.

Figuur 6: Ligging plangebied Gemiva, Saturnusstraat 13 (rode stip) ten opzichte van in de omgeving aanwezige delen van het Natuurnetwerk Nederland, Strategische reservering natuur en Belangrijk weidevogelgebied. Bron: <https://ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>

3.2.2 Beschermingscategorie 1

3.2.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie Figuur 6. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is Develbos aan de noordwestzijde van de bebouwde kom van Zwijndrecht. Dit park ligt op circa 2 kilometer ten noordwesten van het plangebied.

In de provincie Zuid-Holland is een toetsing van externe werking niet noodzakelijk. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

3.2.2.2 **Beschermd grasland in de Bollenstreek**

Het plangebied is niet gelegen in een gebied wat is aangemerkt als 'Beschermd grasland in de Bollenstreek', zie Figuur 6. Het dichtstbijzijnde onderdeel van een gebied wat is aangemerkt als 'Beschermd grasland in de Bollenstreek' zijn de gebieden ten noorden van Oegstgeest. Deze gebieden liggen op circa 43,2 kilometer ten noorden van het plangebied³.

In de provincie Zuid-Holland is een toetsing van externe werking niet noodzakelijk. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

3.2.3 **Beschermingscategorie 2**

3.2.3.1 **Belangrijk weidevogelgebied**

Het plangebied is niet gelegen in een Belangrijk weidevogelgebied⁴. Diverse polders ten zuiden van oud-alblas, op een afstand van circa 5 kilometer ten noordoosten van het plangebied, zijn bestemd als 'Belangrijk weidevogelgebied'. In de provincie Zuid-Holland is een toetsing van externe werking niet noodzakelijk. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

3.2.3.2 **Groene buffers**

Het plangebied is niet gelegen in een gebied wat is aangemerkt als 'groene buffer', zie Figuur 6. Het dichtstbijzijnde onderdeel van een gebied wat is aangemerkt als 'groene buffer' is het Develbos aan de noordwestzijde van de bebouwde kom van Zwijndrecht. Dit park ligt op circa 2 kilometer ten noordwesten van het plangebied.

In de provincie Zuid-Holland is een toetsing van externe werking niet noodzakelijk. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

3.2.4 **Beschermingscategorie 3**

3.2.4.1 **Buitengebied**

Het plangebied is niet gelegen in een gebied wat is aangemerkt als 'buitengebied', zie Figuur 6. Het dichtstbijzijnde onderdeel van een gebied wat is aangemerkt als "buitengebied" is het Develbos aan de noordwestzijde van de bebouwde kom van Zwijndrecht. Dit park ligt op circa 2 kilometer ten noordwesten van het plangebied⁵.

³ <https://ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>

⁵ <https://ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>

In de provincie Zuid-Holland is een toetsing van externe werking niet noodzakelijk. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet natuurbescherming

Er worden voor deze ontwikkeling voor zover bekend geen bomen gekapt. Het onderdeel Houtopstanden van de Wet Natuurbescherming wordt daarom voor deze ontwikkeling niet overtreden.

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 Soorten Vogelrichtlijn

5.1.1 Bronnenonderzoek

5.1.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 1: Waargenomen vogels met jaarrond beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 kilometer van het plangebied Gemiva, Saturnusstraat 13, Zwijndrecht. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd op 10-05-2023.

Soort	Beschermingscategorie
Buizerd	Categorie 4
Gierzwaluw	Categorie 2
Grote gele kwikstaart	Categorie 3
Havik	Categorie 4
Huismus	Categorie 2
Kerkuil	Categorie 3
Ooievaar	Categorie 3
Ransuil	Categorie 4
Slechtvalk	Categorie 3
Sperwer	Categorie 4
Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats. Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing. Categorie 3: Nesten van vogels (niet-koloniebroeders), die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.	

5.1.2 Verkennend veldonderzoek

5.1.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Voor huismus zijn mogelijkheden in de dakrand van de zorginstelling om tot broeden te komen. De delen van de trespas waar diepere nissen aanwezig zijn, zijn geschikt voor huismus, ook omliggende woningen met dakpannen daken zijn geschikt voor deze soort. Voor gierzwaluw is de bebouwing te laag, en zijn invliegopeningen niet vrij toegankelijk.

Potentieel essentieel functioneel leefgebied voor huismus is aanwezig binnen en grenzend aan het plangebied. Zowel de tuinen van de zorginstelling en de groenstrook van het plangebied zijn geschikt voor huismus. Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen huismussen aangetroffen.

Figuur 7: een van de openingen die in theorie geschikt is voor huismussen om nesten te maken. Foto: R.C.H. van Marrewijk | Ecoresult B.V.

Voor uilensoorten zoals kerkuil en steenuil herbergt het plangebied geen geschikte broedplaatsen (geen steenuil- en kerkuilnestkasten aanwezig, sterk urbane omgeving). Voor ooievaar zijn geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig. Nestkasten, nestpalen en ooievaarsnesten zijn afwezig binnen het plangebied. Voor slechtvalk is het plangebied ongeschikt. De bebouwing is voor deze soort te laag en er bevinden zich in het plangebied geen nestkasten gericht op deze soort. Grote gele kwikstaart wordt niet verwacht binnen het plangebied wegens het ontbreken van snelstromende watergangen. Nestplaatsen bevinden zich vaak onder bruggetjes of duikers nabij dit habitat. Een incidenteel foeragerende vogel op het dak kan niet worden uitgesloten.

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen grote bomen of bosschages aanwezig die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast bevindt het plangebied zich in druk stedelijk gebied. Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn in de bomen direct rondom het plangebied geen nesten waargenomen in bomen. Mede op basis hiervan kan aanwezigheid van soorten als ransuil, boomvalk, buizerd, havik, sperwer en roek worden uitgesloten.

5.1.2.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten, zoals de spreeuw en eventueel boomkruiper, koolmees en pimpelmees. Er zijn geschikte invliegmogelijkheden onder de dak(randen)en, maar ook nestkasten aan gevels en schuren voor deze soorten (zogenaamde Categorie

5-soorten). De directe omgeving van het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals ekster.

5.1.2.3 Algemene broedvogels

Het plangebied en directe omgeving zijn geschikt als voortplantingsplaats voor andere algemene broedvogels, zoals kauw, houtduif, Turkse tortel en merel. Algemene vogels kunnen ook tot broeden komen in bijvoorbeeld de hagen en bomen in de tuinen van het plangebied.

5.1.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.1.3.1 Jaarrond beschermde nesten

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van huismus met jaarrond beschermde nesten in bebouwing zijn in het plangebied aanwezig. Huismussen kunnen achter de boeiborden tot broeden komen. De groenstructuren binnen het plangebied zijn mogelijk een essentieel onderdeel van het functioneel leefgebied van huismus. Door de voorgenomen sloopwerkzaamheden binnen het plangebied kunnen permanente schadelijke effecten optreden op eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus en functioneel leefgebied van huismus. Verbodsbepalingen Art. 3.1 lid 2 (zie Tabel 8) van de Wnb kunnen worden overtreden. Nader veldonderzoek naar huismus is nodig om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied in het plangebied aanwezig zijn.

Het plangebied is voor overige soorten met jaarrond beschermde nesten ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

5.1.3.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor Categorie 5-soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogelsoorten. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

Schadelijke effecten op bezette nesten van Categorie 5-soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord), zie Hoofdstuk 6.

5.1.3.3 Algemene vogels

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied zijn potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Schadelijke effecten door uitvoering van de

werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord), zie Hoofdstuk 6.

5.2 Soorten Habitatrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

5.2.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 2: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 kilometer van het plangebied. Gemiva, Saturnusstraat 13, Zwijndrecht Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd 10-05-2023.

Soort	Soortgroep
Baardvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Brandts vleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Laatvlieger	Zoogdieren - Vleermuizen
Meervleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Rosse vleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Watervleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Bever	Zoogdieren - Overig
Muurhagedis	Reptielen
Rugstreeppad	Amfibieën
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders
Rivierrombout	Libellen
Platte schijfhoren	Weekdieren

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 Vleermuizen

De bebouwing binnen het plangebied biedt potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing in het plangebied bevat meerdere gaten en kieren zoals open stootvoegen, toegankelijke dilatatievoegen, ruimtes tussen gevels en dakrand en ruimtes tussen gevels en boeiboorden welke toegang geven tot de luchtsponw of de ruimte onder het dak/achter het trespas waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De verwachte soorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis. Het plangebied kan voor deze soorten potentieel een functie hebben als zomer-, kraam- en paar- en winterverblijfplaatsen (zie Tabel 4). Het laatste verblijftype (winterverblijfplaats) geldt voor enkele solitaire dieren. Massawinterverblijfplaatsen zijn in het plangebied uitgesloten door beperkte omvang, geringe hoogte en laag temperatuurregulerend vermogen van de bebouwing. Baard- en Brandts vleermuis zijn soorten van bebouwing grenzend aan bosrijk buitengebied. Het plangebied is niet gelegen in dit habitat, wat in combinatie met de zeldzaamheid van de soort het zeer onwaarschijnlijk maakt dat de soort gebruik

maakt van het plangebied, ondanks dat de spouw mogelijk geschikt is voor de soort. Redelijkerwijs kan op basis van de minimale geschiktheid van de bebouwing en de zeldzaamheid van de soort worden uitgesloten dat deze soorten aanwezig zijn in de bebouwing.

De bebouwing rondom het plangebied is eveneens potentieel geschikt voor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in ruimtes onder dakpannen daken en open stootvoegen die toegang bieden tot de luchtsponw.

De bomen in het plangebied en in de tuinen zijn ongeschikt voor boombewonende vleermuizen zoals ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. De bomen zijn te klein en bevatten geen holten of scheuren welke door deze soorten gebruikt kunnen worden als vaste rust- en verblijfplaats.

Er zijn binnen het plangebied geen structuren (lijnvormige elementen, bijvoorbeeld een bomenrij) aanwezig die onderdeel kunnen zijn van een (essentiële) vliegroute⁶. In de omgeving zijn dit soort structuren wel aanwezig in de vorm van bomenrijen die grotere groenstructuren (bijvoorbeeld parken) aan elkaar verbinden. Direct grenzend aan het plangebied is een sloot aanwezig welke in de basis geschikt is als vliegroute, deze staat daarnaast ook in verbinding met de Oude Maas en diverse grotere groenstructuren met oudere bomen. De waterweg kan een essentiële vliegroute voor meervleermuis en watervleermuis, ook voor overig vleermuissoorten is de vliegrouten geschikt maar daar zijn voldoende alternatieve vliegroutes voor. Wat betreft foerageergebied zijn er enkele groenstructuren aanwezig binnen het plangebied waar vleermuizen kunnen foerageren. In de directe omgeving zijn echter zeer veel gelijkende groenstructuren aanwezig, geen van de in het plangebied aanwezig groengebieden vormt daarmee een essentieel onderdeel van het leefgebied van vleermuizen.

Tabel 3: De vleermuissoorten en bijbehorende ecologische functies die verwacht worden binnen het plangebied Gemiva, Saturnusstraat 13 (groen: mogelijk aanwezig in het plangebied, Rood: niet aanwezig binnen het plangebied. Oranje: aanwezig direct grenzend aan het plangebied).

Soort	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Massawinter-verblijfplaats	Essentieel foerageergebied	Essentiële vliegroute
Gewone dwergvleermuis							
Ruige dwergvleermuis							
Laatvlieger							
Meervleermuis							

⁶ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute te veel energie (te ver omvliegen of te onbeschermt). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen.

Watervleermuis

5.2.2.2 Overige zoogdieren

De aanwezigheid van bever kan op voorhand worden uitgesloten door de afwezigheid van open water binnen het plangebied. Door de ligging van urbaan gebied, het ontbreken van sporen, en het ontbreken van water binnen het plangebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soort op voorhand uitgesloten.

5.2.2.3 Reptielen

Muurhagedis komt uitsluitend in het heuvelland van Limburg in het wild voor. De populaties en waarneming in het stedelijk gebieden buiten Limburg die naar voren komt in de NDFF zijn uitgezeten populatie die zichzelf standhoudt of solidaire dieren die al dan niet moedwillig zijn mijn genomen en hier standhouden, maar niet als wild wordt gezien en dus ook niet onder het beschermingsregime van de Wet Natuurbescherming valt. Het voorkomen van beschermde muurhagedissen kan dan ook bij voorbaat worden uitgesloten.

5.2.2.4 Amfibieën

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van rugstreeppad, Geschikt voortplantingswater en/of zandige ondergrond welke als overwinteringsplaats voor deze soorten kan dienen is afwezig binnen het plangebied. Grote delen van het plangebied zijn volledig bestraat en de gehele bodem bestaat uit zware klei.

5.2.2.5 Libellen

Het plangebied is ongeschikt voor rivierrombout. Deze soort komt voor in grote rivieren en de zijarmen hiervan, waarbij de oevers bestaan uit zandstranden, of in zeldzamen situaties basalt kades. Stadswateren met een houten oever betimmering zoals die direct grenzend aan het plangebied zijn niet geschikt voor deze soort. Het voorkomen van rivierrombout kan binnen het plangebied worden uitgesloten

5.2.2.6 Nachtvinders

Teunisbloempijlstaart kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied. Deze soort heeft algemene soorten als wilgenroosje, teunisbloem en kattenstaart als waardplanten. Groeiplaatsen voor deze planten zijn binnen het plangebied niet uit te sluiten (de groenzone). In de groenstructuren binnen het plangebied zijn meerdere rozetten van wilgenroosje aangetroffen en ook teunisbloem en kattenstaart valt niet uit te sluiten. Het voorkomen van deze soort binnen de groenstrook is niet uit te sluiten, rond de zorginstelling zijn er geen waardplanten aangetroffen van de soort. Het voorkomen van teunisbloempijlstaart is binnen het grondgebied van de zorginstelling is uit te sluiten. Voor de groenstrook geldt dat het voorkomen van teunisbloempijlstaart niet is uit te sluiten.

5.2.2.7 Weekdieren

Voor platte schijfhoorn is het plangebied geschikt, aangezien de soort voorkomt in schone, rijk begroeide wateren in laagveengebieden. Troebele kale sloten zoals degene direct naast het plangebied zijn niet geschikt voor de platte schijfhoorn. Het voorkomen van platte schijfhoorn in dan ook uitgesloten

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van vleermuizen in gebouwen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis) is binnen het plangebied niet uit te sluiten. Deze soorten kunnen zomer-, kraam- en paar- en winterverblijfplaatsen in de spouw of het dak van het pand. De werkzaamheden (sloop, renovatie) kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. De verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 8) van de Wnb worden mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

Potentieel essentieel functioneel leefgebied is direct grenzend aan het plangebied aanwezig. Het gaat hier om de watergang aan de noordkant van de zorginstelling. Verstoring op deze watergang valt uit te sluiten als er geen werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst worden uitgevoerd en er geen kunstmatige verlichting wordt toegepast. Als er wel sprake is van kunstmatige verlichting of overige verstoring van de vliegrouen tussen zonsondergang en zonsopkomst kan de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 worden overtreden, vervolgonderzoek naar essentiële vliegroutes voor meervleermuis en watervleermuis is dan noodzakelijk.

Het is niet uit te sluiten dat teunisbloempijlstaart voorkomt in het plangebied. Deze soort heeft zeer algemene kruidachtige gewassen als waardplant, die in de groenstructuren van het plangebied aanwezig kunnen zijn. Deze groeiplaatsen bevinden zich uitsluitend in het groen aan de zuidkant en niet rondom de zorginstelling. Uitvoeren van een algehele herinrichting waarbij al het groen verdwijnt kan mogelijk voorplantingslocaties van deze soort permanent beschadig of vernietigen. De verbodsbepalingen Art 3.5 wordt mogelijk overtreden en vervolgonderzoek om vast te stellen of de soort voorkomt binnen het plangebied is noodzakelijk.

Het plangebied is voor overige soorten welke beschermd zijn onder de Habitatrichtlijn ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.3 Nationaal beschermde soorten

5.3.1 Bronnenonderzoek

5.3.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 kilometer van het plangebied Gemiva, Saturnusstraat 13, Zwijndrecht. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd 10-05-2023.

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling	Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling
Gewone zeehond	Zeezoogdieren	Nee	Alpenwatersalamander	Amfibieën	Nee
Grijze zeehond	Zeezoogdieren	Nee	Bastaardkikker	Amfibieën	Ja
Aardmuis	Zoogdieren	Ja	Bruine kikker	Amfibieën	Ja
Boommarter	Zoogdieren	Nee	Gewone pad	Amfibieën	Ja
Bosmuis	Zoogdieren	Ja	Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja
Bunzing	Zoogdieren	Ja	Meerkikker	Amfibieën	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	Ja	Grote vos	Dagvlinders	Nee
Egel	Zoogdieren	Ja	Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	Nee
Haas	Zoogdieren	Ja	Kleine ijsvogelvlinder	Dagvlinders	Nee
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Ja	Dreps	Vaatplanten	Nee
Konijn	Zoogdieren	Ja	Kartuizer anjer	Vaatplanten	Nee
Ree	Zoogdieren	Ja	Ruw parelzaad	Vaatplanten	Nee
Rosse woelmuis	Zoogdieren	Ja	Wilde ridderspoor	Vaatplanten	Nee
Steenmarter	Zoogdieren	Nee			
Veldmuis	Zoogdieren	Ja			
Vos	Zoogdieren	Ja			
Wezel	Zoogdieren	Ja			
Woelrat	Zoogdieren	Ja			

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Zeezoogdieren

Open water is in het plangebied afwezig. Daardoor is het plangebied ongeschikt voor zeezoogdieren als gewone zeehond en grijze zeehond.

5.3.2.2 Zoogdieren

Het plangebied en de directe omgeving zijn potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreft o.a. de egel en verschillende soorten (spits-) muizen. Bomen met holten en grote boomnesten zijn afwezig, waardoor aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van boomarter is uitgesloten. Het plangebied is door het ontbreken van grotere openingen in de gevels ongeschikt voor steenarter. Ook zijn van deze soort tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen.

5.3.2.3 Amfibieën

Het plangebied is enkel geschikt als terrestrisch habitat voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals gewone pad en bruine kikker. Overige beschermde, en niet vrijgestelde amfibieën (alpenwatersalamander) zijn uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt habitat. Open water wat als voortplantingswater kan dienen is in het plangebied niet aanwezig. Ook is er geen vergraafbare bodem die zou kunnen dienen als overwinteringsplaats. Ten slotte bevinden de dichtstbijzijnde waarnemingen van deze soorten zich aan de overzijde van de oude maas wat voor deze soort een zeer grote barrière vormt.

5.3.2.4 Dagvlinders

Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde dagvlinders, zoals grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder. Deze soorten komt voor in vochtige bossen en boomgaarden en zijn afhankelijk van (vochtige) bossen voor hun waardplanten. Dit betreft Vooral iep; ook zoete kers, populier en sommige wilgensoorten voor de grote vos, boswilg voor de grote weerschijnvlinder en Wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie, gecultiveerde kamperfoelie en sneeuwbes voor kleine ijsvogelvlinder. Op basis van het ontbreken van geschikt habitat en het ontbreken van waardplanten komen deze vlindersoorten hier niet voor.

5.3.2.5 Vaatplanten

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Daarnaast zijn geen oude (kalk-)muren – geschikt voor muurbloem of andere muurvegetatie – aanwezig in het plangebied. Door de ligging van het plangebied in sterk urbane omgeving, met sterk gecultiveerde vegetatie en grote delen verharde ondergrond zijn geschikte groeiplaatsen voor soorten als dreps kartuizer anjer, ruw parelzaad en wilde ridderspoor in het plangebied daarom niet aanwezig.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals algemene (spits)muizen, egel, gewone pad en bruine kikker. Negatieve effecten op deze soorten zijn niet op voorhand uit te sluiten, maar nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

Voor overige vrijgestelde en niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten is het plangebied ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.4 Invasieve exoten

Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve exoten vastgesteld in het plangebied. Uitheemse duizendknopen, reuzenberenklauw en/of andere invasieve exoten zijn niet aanwezig.

6 Vervolgstappen

6.1 Algemeen

In voorliggend hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de op basis van de effectbeoordelingen benodigde nader onderzoeken en mogelijk verdere vervolgstappen.

6.2 Beschermde gebieden

In Tabel 5 is in een overzicht te vinden of en indien van toepassing welke vervolgstappen er genomen dienen te worden met betrekking tot beschermde gebieden.

Tabel 5: Tabel met verwachte effecten van de ontwikkeling op beschermde gebieden en de te nemen vervolgstappen.

Type	Afstand tot plangebied	Negatief effect	Nader onderzoek	Mitigerende maatregelen	Ontheffing
Natura 2000	5.4 km*	Mogelijk	Ja, AERIUS-berekening	Nader te bepalen	Nader te bepalen
Natuurnetwerk Nederland	2 km	Nee	Nee	Nee	Nee
Beschermde grasland in de Bollenstreek	42.2 km	Nee	Nee	Nee	Nee
Belangrijk weidevogelgebied	5 km	Nee	Nee	Nee	Nee
Groene buffers	2 km	Nee	Nee	Nee	Nee
Buitengebied	2 km	Nee	Nee	Nee	Nee
Beschermde houtopstanden	N.V.T.	Nee	Nee	Nee	Nee
7.5 km naar dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied met stikstofgevoelig habitat.					

6.3 Beschermde soorten

In Tabel 6 is een overzicht te vinden of en indien van toepassing welke vervolgstappen er genomen dienen te worden met betrekking tot beschermde soorten.

Tabel 6: Mogelijk aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied, de verwachte functies en te nemen vervolgstappen.

Beschermingsregime	Soortgroep	Soort	Geschikt / aanwezig	Functie	Negatief effect*	Nader onderzoek****	Ontheffing nodig	(Mitigerende) maatregelen (aantal)
Vogelrichtlijn	Vogels met jaarrond beschermde nesten	Huismus	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats en functioneel leefgebied	Mogelijk	Ja, door middel van 2 bezoeken in de periode 1 april – 15 mei, of 4 bezoeken tussen 20 maart en 20 juni. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
		Overige soorten jaarrond beschermd nest	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie-5)	Diverse spreeuw, boomkruiper, koolmees, pimpelmees, ekster	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Algemene bescherming vogels**
	Algemene vogels	Diverse kauw, duiven, merel	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Algemene bescherming vogels**
Habitatrichtlijn	Vleermuizen (gebouwbewonend)	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Ja	Zomerverblijfplaats, paarverblijfplaats en kraamverblijfplaats Winterverblijfplaats uitsluitend meervleermuis: Vliegroulen	Mogelijk	Ja, in de periode 15 mei tot 15 juli door middel van 3 bezoeken en tussen 15 augustus en 15 september middels 2 bezoeken. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen. Vliegroule meervleermuis: Nee, mits de mogelijke vliegroulen onverstoord blijft, Anders onderzoek, in de periode 1 April tot 15 augustus door middel van 2 bezoeken. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 8 weken.	Mogelijk	Mogelijk
	Vleermuizen (Boombewonend)	watervleermuis	Ja	Vliegroule	Mogelijk	Nee, mits de mogelijke vliegroule onverstoord blijft. Anders onderzoek, in de periode 15 April tot 15 september door middel van 2 bezoeken. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 8 weken.	Mogelijk	Geen werkzaamheden en kunstmatige verlichting tussen zonsondergang en opkomst
	Overig	Teunisbloempijlstaart	Ja,	Waardplanten en voortplanting, uitsluitend in de groenstrook.	Mogelijk	Ja, door middel van 1 gericht bezoek in de periode juli tot september, om rupsen te zoeken.	Mogelijk	Mogelijk
		Overige	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee

Nationaal beschermd	Niet vrijgesteld	Alle	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
	Vrijgesteld	Diverse egel, (spits)muizer, algemene amfibieën	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats, Essentieel leefgebied	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Zorgplicht***
		Overige	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee	n.v.t.
Invasieve exoten			Nee					

*Een negatief effect is bepaald op basis van de aanwezige potenties en de getoetste maatregelen uit Bijlage 2 - Toelichting onderzoekskader.

** Algemene bescherming vogels: Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met broedvogels. Schadelijke effecten op in gebruik zijnde nesten van vogels zijn te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen in gebruik zijnde nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk. Bij aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten dienen in samenspraak met een deskundig ecooloog de mogelijkheden bekeken te worden. Eventuele verwijdering van beplanting vindt plaats buiten de broedperiode van de aanwezige soorten (die globaal loopt van 1 maart tot 15 augustus).

*** Zorgplicht algemeen: De zorgplicht dient altijd in acht genomen te worden. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Concreet betekent dit dat wanneer wordt vermoed dat door handelingen of nalaten geen nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen mogen worden veroorzaakt. Verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten (voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevraagd) en alle maatregelen te nemen die die negatieve gevolgen kunnen voorkomen beperken of ongedaan te maken. In de praktijk zal dus wanneer men in het werkterrein een egel of gewone pad aantreft, deze buiten het werkterrein geplaatst dient te worden of de kans moet krijgen om op eigen kracht het werkterrein te verlaten.

****De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen die het bevoegd gezag hieraan stelt (Kennisdocumenten en Vleermuisprotocol 2021).

6.4 Onderzoeksp perioden

In Tabel 7 is een overzicht te vinden van de perioden waarin aanvullend onderzoek mag plaatsvinden. Ook zijn het aantal veldbezoeken aangegeven (in de praktijk kunnen veldbezoeken van verschillende soorten en functies mogelijk gecombineerd worden).

Tabel 7: De onderzoeksp perioden voor het benodigde nader onderzoek. De cijfers in de tabel geven het aantal benodigde bezoeken weer. Samengesteld op basis van het Vleermuisprotocol 2021, en de kennisdocumenten.

Soort	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
AERIUS Berekening												
Huismus				2								
Gewone dwergvleermuis					2			2				
Ruige dwergvleermuis					2			2				
Laatvlieger					2			2				
Watervleermuis					2			2				
Meervleermuis					2			2				
Rupsen onderzoek							1					
Berekening/rapportage												
Nestplaats/Essentieel leefgebied												
Massawinterverblijfplaats												
Zomerverblijfplaats												
Zomer-/Kraamverblijfplaats												
Massawinter- en paarverblijfplaats												
Paarverblijfplaats												
Vliegroutes												
Rupsen onderzoek												

6.5 Ontheffing

Een ontheffing Wet Natuurbescherming is noodzakelijk in de volgende gevallen

- Indien er een bijdrage in stikstofdepositie wordt vastgesteld
- Wanneer er vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van huismus, vleermuis (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis) en teunisbloempijlstaart aanwezig zijn en deze functies door de werkzaamheden niet kunnen worden ontzien.

De initiatiefnemer dient in het bezit te zijn van een ontheffing Wet Natuurbescherming voordat met versturende werkzaamheden kan worden gestart. Ook dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het plaatsen van tijdelijke voorzieningen.

De doorlooptijd van de stikstofvergunning is op dit moment onbekend. U komt alleen in aanmerking voor een vergunning als uw project voldoet aan 1 of meer voorwaarden⁷:

- Door uw activiteit zal de stikstofdepositie lager zijn of gelijk blijven ten opzichte van de huidige situatie.
- Als uw activiteit zorgt voor een toename van de stikstofdepositie, neemt u ook maatregelen waardoor de stikstofdepositie omlaag gaat. Belangrijk is dat de totale stikstofdepositie uiteindelijk lager is dan in de huidige situatie.
- U maakt gebruik van extern salderen: overhevelen van een toestemming voor stikstofuitstoot van een stoppend bedrijf naar uw project. De toestemming geldt voor maximaal 70% van de stikstofuitstoot van het stoppende bedrijf.
- Uit een ecologische toets blijkt dat de stikstofuitstoot van uw activiteit niet leidt tot aantasting van een Natura 2000-gebied.
- Uw activiteit kent een groot maatschappelijk belang en voldoet aan de ADC-toets:
 - (A) geen alternatieven
 - (D) dwingende noodzaak
 - (C) voldoende compenserende maatregelen

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 20 weken (maar hier wordt in de praktijk vaak van afgeweken). Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort. Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

⁷ https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/S/Stikstofdepositie_melden

7 Conclusies

In opdracht van Gemeente Zwijndrecht heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Gemiva Saturnusweg 13, Zwijndrecht. De aanleiding voor dit verzoek betreft de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden.

Uit voorliggende quickscan is gebleken dat:

- Gebiedsbescherming
 - Wet Natuurbescherming
 - Een bijdrage van stikstofdepositie als gevolg van de gebruiks en aanlegfase van dit project niet op voorhand is uit te sluiten.
 - Overige effecten (geluid, trillingen, verlichting, mechanische effecten of menselijke aanwezigheid) op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten.
 - Omgevingsverordening Zuid-Holland
 - Effecten op beschermde gebieden onder de Omgevingsverordening Zuid-Holland kunnen op voorhand worden uitgesloten.
 - Gemeentelijke kaarten
 - Effecten op gemeentelijk beschermde gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Houtopstanden
 - Het onderdeel Houtopstanden van de Wet Natuurbescherming wordt voor deze ontwikkeling niet overtreden.
- Beschermde soorten
 - Negatieve effecten zijn op de volgende beschermde soorten en functies niet op voorhand uit te sluiten:
 - Huismus: vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied
 - Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis): vaste rust- en verblijfplaatsen (zomerverblijfplaats, paarverblijfplaats, kraamverblijfplaats en winterverblijfplaats) en/of essentieel functioneel leefgebied (vliegroute).
 - Teunisbloempijlstraat: voortplantingshabitat
 - Negatieve effecten op overige soorten die vallen onder de bescherming van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, of die nationaal beschermd zijn kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 7) is noodzakelijk om vast te stellen of deze potentiële natuurwaarden aanwezig zijn binnen het plangebied, en om te bepalen of de werkzaamheden negatieve effecten zullen hebben. Is dit het geval, dan dient mogelijk een ontheffing Wet Natuurbescherming te worden aangevraagd, en dienen er mitigerende maatregelen te worden getroffen.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 Literatuur

Kennisdocumenten soorten

- Anoniem, 2022. Kennisdocument Huismus. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12

Vleermuisprotocol 2021

- Anoniem, 2021. Vleermuisprotocol 2021. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging

8.2 Internet

Beschermde gebieden & soorten

- <https://ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>
- <https://calculator.aerius.nl/wnb/>
- https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/S/Stikstofdepositie_melden

Kadastrale Kaarten

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl
- <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied

Impressie groenstructuur Foto: R.C.H. van Marrewijk | Ecoresult B.V.

Impressie struweel binnen groenstrook. Foto: R.C.H. van Marrewijk | Ecoresult B.V.

Mestsporen van spreeuw in een van de hoeken van het plangebied. Foto: R.C.H. van Marrewijk | Ecoresult B.V.

Mezenkastje in het plangebied. Foto: R.C.H. van Marrewijk | Ecoresult B.V.

Bijlage 2 - Toelichting onderzoekskader

Wet natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en regelt de soortbescherming. De provincies zijn voor de Wet Natuurbescherming het bevoegd gezag en regelen tevens de vergunning en ontheffingen. De bescherming van de Wet Natuurbescherming is grofweg op te delen in drie categorieën.

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op de Natura 2000-gebieden. De verschillende Natura 2000-gebieden zijn deels aangewezen voor specifieke Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en/of habitattypen. Invloeden (ook van buiten het Natura 2000-gebied) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Daarnaast mag de oppervlakte van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.

Toetsing stikstofemissies Natura 2000

Sinds 2 november 2022 is de partiële vrijstelling van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door bij AMvB aangewezen activiteiten van de bouwsector komen te vervallen. Als gevolg hiervan is de werkwijze van vóór 1 juli 2021 omtrent stikstofdepositie in de gebruiksfase weer actueel geworden. De effecten van stikstofuitstoot, en de daarbij behorende stikstofdepositie dienen daarom weer getoetst te worden aan de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen, al dan niet door middel van een AERIUS-berekening. Ook stikstofemissies als gevolg van de gebruiksfase zoals bewoning, gebruik van een utiliteitsgebouw of verkeersaantrekkende werking dienen wel getoetst te worden aan de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen, al dan niet door middel van een AERIUS-berekening.

Indien er sprake is van stikstofdeposities ($>0,00$ mol/ha/jaar) op stikstofgevoelige habitats in Natura2000-gebieden is er sprake van een vergunningsplicht.

Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie Tabel 8). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”).

Voor de soorten binnen dit beschermingsregime geldt een onderzoeksplicht, en bij negatieve effecten een ontheffingsplicht. De provincies kunnen aangeven of zij soorten uit deze lijst willen vrijstellen van ontheffingsplicht. Naar deze soorten is nader onderzoek of een ontheffing niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen⁸.

⁸ Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Tabel 8: De verbodsbepalingen behorende bij de verschillende beschermingsregimes zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze voorwaarden zijn tevens van kracht als het slechts een deel van de houtopstand groter dan 10 are of 20 bomen in een rij betreft. Het onderdeel beschermde houtopstanden heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen;
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Omgevingsverordening Zuid-Holland

In de provinciale Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd. Onderdeel van de beschermde gebieden in de Omgevingsverordening is het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Het Natuurnetwerk Nederland betreft een netwerk aan gebieden en verbindingzones die tezamen één geheel vormen en de Nederlandse natuurgebieden verbinden. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn verwerkt.

Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe wat inhoudt dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het NNN. Elke provincie heeft zelf de regie over de invulling van deze kenmerken en waarden. In tegenstelling tot Natura 2000 is toetsing van externe effecten op de aanwezige kenmerken en waarden in de provincie Zuid- Holland niet van toepassing. Provincies zijn vrij dit nader in te vullen.

Naast het NNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Zuid-Holland betreft dit Belangrijke weidevogelgebieden en de Strategische Reservering Natuur. In sommige provincies zijn deze gebieden vervlochten binnen het kader van het NNN en geldt hiervoor eenzelfde toetsingskader.